

Täysistunto

Tiistai 7.12.2021 klo 14.00—20.56

10. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain sekä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 11 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 144/2021 vp
Toimenpidealoite TPA 152/2020 vp, 9/2021 vp
Valiokunnan mietintö VaVM 30/2021 vp

Toinen käsittely, ainoa käsittely

Puhemies Anu Vehviläinen: Toiseen käsittelyyn ja ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 10. asia. Nyt voidaan toisessa käsittelyssä hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. Lopuksi päätetään ainoassa käsittelyssä toimenpidealoitteista. — Keskustelu, edustaja Essayah.

Keskustelu

19.14 **Sari Essayah kd:** Arvoisa rouva puhemies! Kristillisdemokraateilla on tässä vastalauseessa numero 2 kolme lausumaesitystä, jotka tässä aluksi esittelen:

Ensinnäkin: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin lattiahintamekanismin peruuttamiseksi.”

Numero 2: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus peruu toimenpiteet, joilla kotimainen turvetuotanto ajetaan päästökauppamekanismia nopeammin alas, koska se tulee johtamaan ulkomaisten fossiilisten polttoaineiden lisääntyvään käyttöön ja raakapuun ohjautumiseen polttoon. Luonnonvarojen kestävä käytön periaatteen toteutumisesta on huolehdittava.”

Ja lausuma numero 3: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin esityksen pakollisen polttoturpeen käyttäjän rekisteröitymisen verovelvolliseksi ja polttoturpeen pienkäyttäjäksi, jos turpeen käyttö alittaa verottoman käytön rajan, perumiseksi.”

Kun viime viikolla ykköskäsittelyssä näistä pykälistä äänestettiin, silloin valitettavasti en voinut olla näitä edes lyhyesti esittelemässä eli sitä, mistä tässä on kysymys. Ihan muutamalla sanalla:

Ensinnäkin täytyy muistaa, että nämä turpeen hinnoitteluun tai verotukseen liittyvät käänteet ovat hallituksessa olleet kyllä hyvin äkkivääriä ja ovat aiheuttaneet sen, että kun päästökauppamekanismi on joka tapauksessa ajanut turpeen käyttöä alas, niin nämä hallituksen lisätoimenpiteet ovat olleet ikään kuin vielä rangaistus turpeentuottajille ja siinä mielessä ovat aiheuttaneet sitten hallitsematonta alan alasajoa. Tämä oikeastaan on vastoin Marinin hallituksen omaa hallitusohjelman kirjausta, koska siellä on sanottu, että tämän muutoksen tulisi tapahtua alueellisesti ja sosiaalisesti oikeudenmukaisella tavalla ja siten, että se ei vaaranna Suomen sähkön ja lämmön toimitus- ja huoltovarmuutta. Edelleen hallitusohjelman tavoitteena on pitää huolta siitä, ettei ainespuuta ohjaudu polttoon. No, nyt

Pöytäkirjan asiakohta PTK 146/2021 vp

nämä hallituksen veropoliittiset käänteet turpeen ympärillä ovat olleet senkaltaisia, että nimenomaisesti nämä asiat ovat vaarantuneet ja myöskin ainespuun ohjautuminen polttoon on tullut uhkaksi. Suurin syy mielestäni on tämä ideologinen näkemys. Tässä ei huomioida sitä, että päästökauppa tällä hetkellä jo vaikuttaa siellä taustalla, ja niinpä tämä hallitsematon alasajo on heijastunut koko turvetoiminta-alaan, myöskin sinne puumarkkinoille, ja metsäteollisuuden raaka-aineista kilpailevat nyt sitten myös voimalaitokset.

Paitsi energiaturpeesta tässä on kysymys myöskin kasvu- ja kuiviketurpeesta, ja myös sen tuotantoedellytykset heikkenevät, jolloin nämä vaikutukset heijastuvat kotimaisten kasvualustojen saatavuuden kautta metsäntaimien kasvatukseen ja eläinten kuivikkeiden saannin haasteina. Siinä mielessä tässä esityksessä, mikä nyt on käsillä, tuntuu, että vielä käsittämättömämmän esityksen hallitus teki, kun he halusivat tällaisen lattiahintamekanismin perustaa.

Kaikki asiantuntijakuulemiseen tuodut tahot toivat esille sen, että tämä lattiahintamekanismi on sellainen, jota ei tulla tarvitsemaan, ja siinä mielessä on aivan kummallista, että meillä tätä lainsäädäntöapparaattia käytetään siihen, että me laaditaan lakeja, joilla ei ole siis mitään merkitystä. Tämä on tarpeeton, mutta sitten ideologisesti ja ilmeisesti hallituksen jonkunlaisen sisäisen sovun säilyttämiseksi tämä lattiahintamekanismi sitten runnottiin niissä hallituksen sisäisissä neuvotteluissa läpi. Sellaisetkin asiantuntijat tuolla valio-kunnassa, jotka vahvasti edustivat turvealaa, totesivat, että jos tässä nyt jostakin kumman syystä tapahtuisi niin ihmeellinen asia, että päästökauppa aivan toiseen suuntaan kääntyisi, niin sitten voitaisiin tehdä erillinen veromuutos. Että jos kerran tarvitaan jonkunlaista ikään kuin taustavarmistusta, niin siinä tapauksessa voitaisiin tehdä erillinen veromuutos, jos jostakin kumman syystä tämä päästöoikeuden hinta lähtisi kaikkien odotuksien vastaisesti laskemaan hyvin matalalle tasolle pidemmäksi aikaa. Tämä näkemys tuli ihan siis todellakin sieltä turvealan omien asiantuntijoiden suusta. Siinä mielessä kristillisdemokraatit eivät todellakaan näe järkevänä säätää sellaisia lakipykäläiä, jotka ovat tarpeettomia.

Sitten vielä tähän rekisteröitymisvelvollisuuteen. KD näkee, että jos nämä pientuottajat haluavat, niin he voivat rekisteröityä jo tämän lain ykköspykälän perusteella, mutta se, että sitten tämä rekisteröitymisvelvollisuus tuodaan tässä 17 ja 17 a §:ssä, on tarpeetonta. Meidän mielestämme tällaista rekisteröitymisvelvollisuutta ei tule olla sellaisille tahoille, jotka eivät kuitenkaan tule sitä veroa maksamaan elikkä joiden tuotanto jää alle sen rajan. Siinä mielessä tässäkin on taas kysymys vain byrokratian lisäämisestä.

Näistä pykälistä viime viikolla äänestimme, mutta paremmaksi vakuudeksi sitten näitten pohjalta ovat myöskin nämä lausumat. Vielä korostan sitä, että tässä lausumassa 2 erityisesti haluamme tuoda esille sen, että ylipäättensä nyt nämä toimenpiteet, joita hallitus on tehnyt, ovat olleet sellaisia, että ne ovat vaarantaneet turvealaa ja todellakin myöskin ohjanneet raakapuuta polttoon.

Arvoisa puhemies! Näitä kolmea lausumaa varmaankin tänään myöskin kannatetaan.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Koskela.

19.20 **Jari Koskela ps:** Arvoisa rouva puhemies! Tästä on hyvä jatkaa edustaja Essayah'n hyvän puheenvuoron jälkeen.

No niin, tuolla ulkona on kylmä, ja noita kylmiä päiviä on ollut jo monta, ja tuntuu siltä, että ne vielä jatkuvat, ja energiankulutus on lisääntynyt. Nämä kulutushuiput katetaan pääosin tuontisähköllä, mikä on kestävämpi. On mahdollista, että päädymme vielä tilantee-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 146/2021 vp

seen, jossa energiaa ei ajoittain ole saatavilla edes korkeaan hintaan. Sellaisten tilanteiden varalta huoltovarmuuden ylläpito kotimaisen turpeen avulla on enemmän kuin perusteltua. Huoltovarmuuden ylläpitämiseksi turvetoimialaa ei tule supistaa olemattomiin, ja vähintään alan on annettava toimia markkinaehtoisesti edes pienemmässä mittakaavassa. Tämä edellyttää, että verotusta ja sääntelyä ei kiristetä kohtuuttomasti.

Esitänkin, että eduskunta hyväksyy sekä edustaja Elomaan toimenpidealoitteen 152/2020 turvetuotannon turvaamisesta maassamme ja turvetuotannon jatkamisesta että edustaja Peltokankaan toimenpidealoitteen 9/2021 turpeen veronkorotuksen välittömästä perumisesta ja julistamisesta uusiutuvaksi luonnonvaraksi.

Lisäksi ehdotan, että eduskunta hyväksyy vastalauseen 1 mukaisen lausumaehdotuksen. Luen sen: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus varmistaa kotimaisen turpeen saatavuuden huoltovarmuuden ylläpitämiseksi esimerkiksi luomalla turvetuottajille erityisen huoltovarmuustuen, jolla ylläpidetään mahdollisuutta nostaa ja varastoida huoltovarmuuden kannalta merkittävää turvemäärää.” Tätä ehkä sitten kannatetaan hetken kuluttua. — Kiitoksia.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Östman.

19.22 **Peter Östman kd:** Arvoisa puhemies! Tässä vaiheessa en vielä kannata perussuomalaisten tekemiä esityksiä vaan kannatan edustaja Essayahin tekemiä hyviä lausumia.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Mäkynen, Jukka.

19.22 **Jukka Mäkynen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Kannatan edustaja Koskelan tekemää esitystä.

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.